

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 188/2016-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou Mgr. Máriou Kolíkovou, advokátska kancelária Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 52/2013 z 26. februára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. mája 2014 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorú doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 16. septembra 2015, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 52/2013 z 26. februára 2014 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva:

«Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 5T/50/2003-418 zo dňa 27.10.2009 uznaný vinným zo spáchania trestného činu sprenevery podľa ustanovenia § 248 ods. 1, 5 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že „po predchádzajúcej vzájomnej dohode obžalovaný [REDAKOVANÉ] st. na základe plnej moci udelenej jeho súrodencami [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], predal dňa 19.11.1997 v [REDAKOVANÉ] v celosti nehnuteľnosť - [REDAKOVANÉ] zapísaný na [REDAKOVANÉ], ktorého každý zo štyroch súrodencov bol štvrtinovým vlastníkom, svojmu synovi obžalovanému [REDAKOVANÉ] za sumu 153 820,62 Eur, ktorá mala byť v splátkach postupne vyplatená do konca roku 2000, pričom obžalovaný [REDAKOVANÉ] následne predmetný pozemok predal po častiach ďalej a finančné prostriedky získané predajom pozemku neodovzdali [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v podiele im prináležiacom, každému z nich vo výške 38 455,15 Eur, ale ich mali použiť pre svoju potrebu, čím spôsobili [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] celkovú škodu vo výške 115 365,46 Eur.“ ...

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2To/1/2010-469 zo dňa 30.09.2010 boli odvolania sťažovateľa a [REDAKOVANÉ]... proti rozsudku Okresného súdu... zamietnuté. ...

Podstatnou skutočnosťou vplývajúcou na priebeh a výsledok trestného konania bolo, že obžalovaný v druhom rade [REDAKOVANÉ] sa v priebehu trestného konania nenachádzal na území Slovenskej republiky a konanie bolo proti nemu vedené ako proti ušlému... Ani prvostupňový súd a ani súd odvolací však nevyužili dostupné prostriedky na to, aby bol zistený pobyt [REDAKOVANÉ] a zabezpečená jeho účasť na hlavnom pojednávaní. ...

V konaní pred súdom mal preto sťažovateľ sťaženu pozíciu svojej obrany, keďže navonok sa vzťah medzi sťažovateľom a [REDAKOVANÉ] mohol javiť ako spoločne konanie, avšak v skutočnosti bol sťažovateľ sám klamaný a uvedený do omylu [REDAKOVANÉ].

Po právoplatnom skončení trestného konania sa zistilo, že obžalovaný v druhom rade [REDAKOVANÉ] sa od 15.07.2010 nachádza na území Slovenskej republiky a že k 01.10.2010 nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatie slobody...

[REDAKOVANÉ] po zistení vyššie uvedených skutočností písomne kontaktoval svoju rodinu vrátane svojho otca (sťažovateľa) a jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] zaslaním listu - svedectva (príloha č. 3). [REDAKOVANÉ] jednak prejavil vo svojom svedectve záujem vypovedať k predmetu pôvodného konania a jednak naznačil obsah takejto výpovede. Podľa názoru sťažovateľa uvedené svedectvo môže mať zásadný vplyv na posúdenie viny a trestu vo vzťahu k sťažovateľovi, a preto podal návrh na povolenie obnovy konania vo svoj prospech. Sťažovateľ návrh na obnovu konania odôvodnil tým, že po právoplatnom skončení trestného konania sa objavil dôkaz súdu skôr neznámy, ktorý je spôsobilý sám osebe resp. v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. Týmto dôkazom je svedecká výpoveď odsúdeného v rade 2/ [REDAKOVANÉ].

Okresný súd Trenčín uznesením č. k. 3Nt/46/2012-52 zo dňa 17.01.2013 návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci odsúdeného [REDAKOVANÉ] podľa ustanovenia § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol dôvodiac, že nezistil podmienky obnovy konania podľa ustanovenia § 394 Trestného poriadku. V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že vyjadrenie [REDAKOVANÉ], skutočnosti prezentované v návrhu na povolenie obnovy konania ako ani následné dokazovanie na verejnom zasadnutí samy osebe ani v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi už známymi nijako neodôvodňujú zmenu výroku o vine a o treste vo vzťahu k sťažovateľovi. Vinu sťažovateľa považoval súd za dostatočne preukázanú v konaní vykonanými dôkazmi.

Proti tomuto uzneseniu podal... sťažovateľ sťažnosť, ktorú však Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 23Tos/27/2013-58 zo dňa 04.04.2013 zamietol ako nedôvodnú

podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V odôvodnení rozhodnutia druhostupňový súd uviedol, že po preskúmaní pôvodného spisu dospel k záveru, že na pôvodnom rozhodnutí o vine sťažovateľa nemôže nič zmeniť ani výpoveď [REDAKOVANÉ], pretože jeho vina bola nezvratne preukázaná inými vykonanými dôkazmi. Súd zároveň v odôvodnení spochybnil vierohodnosť výpovede [REDAKOVANÉ], považujúc ju za účelovú s cieľom vyvinúť sťažovateľa, poukazujúc na to, že [REDAKOVANÉ] v prípravnom konaní odmietol vypovedať. Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 23Tos/27/2013-58 zo dňa 04.04.2013 sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť dňa 11. júna 2013 s tým, že požiadal ústavný súd, aby počkal s rozhodnutím o prijateľnosti sťažnosti do rozhodnutia dovolacieho súdu. Konanie na ústavnom súde je pod spisovou značkou RVP 16497/13.

Sťažovateľ následne prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 2To/1/2010-469 zo dňa 10. septembra 2010 dovolanie (príloha č. 1). Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 26. februára 2014 rozhodol uznesením pod sp. zn. 3Tdo 52/2013 tak, že dovolanie sťažovateľa odmietol s odkazom na ustanovenie § 382 písm. c) Trestného poriadku. ...

Rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Najvyššieho súdu SR č. k. 5Tdo52/2013 zo dňa 26. februára 2014 bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, princíp rovnosti zbraní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) to konkrétne tým, že všeobecné súdy nekonali v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postup v príslušnom konaní (konkrétne je v posudzovanej veci takýmto právnym predpisom zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov), ďalej že právne závery všeobecných súdov v predmetnej veci nie sú dostatočne odôvodnené a zároveň bola porušená rovnosť účastníkov, pretože sťažovateľ ako obvinený nedostal šancu uplatniť dôkaz v jeho prospech tým, že by dosiahol predvolanie svedka a mal možnosť vyslúchnuť svedka.»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, princíp rovnosti strán v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej

republiky a právo sťažovateľa vyslúchnuť svedka vo svoj prospech podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 5Tdo52/2013 (správne má byť sp. zn. 3 Tdo 52/2013, pozn.) zo dňa 26. februára 2014 o odmietnutí dovolania sťažovateľa porušenej boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 5Tdo52/2013 (správne má byť sp. zn. 3 Tdo 52/2013, pozn.) zo dňa 26. februára 2014 o odmietnutí dovolania sťažovateľa sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.

4. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 20.000 EUR..., ktoré je Krajský súd v Trenčíne povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Právny zástupca sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 16. septembra 2015 označeným ako „Oprava chýb v písaní“ požiadal opraviť v podaní chybu v písaní a uviedol:

„V ústavnej sťažnosti z 13. mája 2014 podanej vo veci vedenej pod sp. zn. RVP 5750/2014 proti uzneseniu Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 52/2013 sme na viacerých miestach uviedli, že namietame uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 52/2013, čo bola chyba v písaní. Dovoľujeme si opraviť touto cestou chybu v písaní, keďže všade, kde je v podaní spomenuté uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 52/2013 máme na mysli uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 52/2013. Osobitne poukazujeme na chybu v petite ústavnej sťažnosti, kde ide rovnako o chybu v písaní a namiesto uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 52/2013 máme na mysli uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 52/2013.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (v danom prípade najvyššieho súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, či už pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, III. ÚS 206/03, II. ÚS 77/04). Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 195/04, I. ÚS 11/05).

Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 T 50/2003-418 z 27. októbra 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uznaný vinným

zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 5 Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 2 To 1/2010-469 z 30. septembra 2010 (ďalej len „uznesenie krajského súdu z 30. septembra 2010“) odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu zamietol.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo odmietnuté dovolanie proti uzneseniu krajského súdu z 30. septembra 2010.

Sťažovateľ podal na okresnom súde návrh na obnovu konania skončeného rozsudkom okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu z 30. septembra 2010, ktorý okresný súd uznesením č. k. 3 Nt 46/2012-52 zo 17. januára 2013 zamietol. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu zo 17. januára 2013 sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením č. k. 23 Tos 27/2013-58 zo 4. apríla 2013 (ďalej len „uznesenie krajského súdu zo 4. apríla 2013“) zamietol.

Sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júna 2013 sťažovateľ namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru uznesením krajského súdu zo 4. apríla 2013. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 406/2014-27 z 1. júla 2014 prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom č. k. III. ÚS 406/2014-98 z 15. marca 2016 ústavný súd vyslovil, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu zo 4. apríla 2013 porušené bolo a vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru ústavný súd sťažnosti nevyhovel. Ústavný súd zároveň zrušil uznesenie krajského súdu zo 4. apríla 2013 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy uznesením najvyššieho súdu

Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy sa ústavný súd riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov. Uvedené vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd. Vychádzal pritom v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 182/06, IV. ÚS 311/08) z toho, že v nadväznosti na to, že ústavný súd nálezom č. k. III. ÚS 406/2014-98 z 15. marca 2016 vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu zo 4. apríla 2013 a zároveň uznesenie krajského súdu zo 4. apríla 2013 zrušil, otvára sa priestor na to, aby sa krajský súd v ďalšom konaní sám vysporiadal s ochranou uvedených práv, ktoré boli predmetom podaného dovolania proti uzneseniu krajského súdu z 30. septembra 2010, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru uznesením najvyššieho súdu

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru uznesením najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 dohovoru v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy konania, a to tak v civilných, ako aj trestných veciach (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Vebiu v. Česká republika z 26. 7. 2003, Kulnev v. Rusko z 18. 3. 2010).

Vzhľadom na uvedené odmietol ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, ďalšími návrhmi sťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2016